

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobkyně: **OAKS Consulting s. r. o.**, IČ: 28897803
se sídlem Pobřežní 620/3, Praha 8 – Karlín
zastoupená JUDr. Jakubem Kadlecem, advokátem
se sídlem Karolinská 661/4, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**
se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2 – Nové Město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2025, čj. MZDR 1292/2024-2/PRO,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 13. 2. 2025, čj. MZDR 1292/2024-2/PRO, a rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv ze dne 11. 10. 2023, sp. zn. SUKLS236130/2023, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v částce 33 674 Kč k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Jakuba Kadlece, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobkyně dne 2. 10. 2023 požádala Státní úřad pro kontrolu léčiv („SÚKL“, dále též „*prvostupňový správní orgán*“) podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 30. 6. 2024 (dále jen „*zákon o svobodném přístupu k informacím*“), o poskytnutí dat o počtu předepsaných a vydaných balení léčivých přípravků dle jednotlivých SÚKL kódů pro konkrétní (v tabulce vypočtené) ATC skupiny dle konkrétní struktury, a to v ročním členění za období 1/2022 až 9/2023. Prvostupňový správní orgán tuto její žádost odmítl rozhodnutím ze dne 11. 10. 2024, sp. zn. suks236130/2023, čj. Sukl 236130/2023. Následně podané odvolání žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím („*žalobou napadené rozhodnutí*“) zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil.

2. Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí konstatoval, že nedisponuje požadovanými informacemi v požadovaném formátu, přičemž ani nemá povinnost jimi (v požadované podobě) disponovat. Požadovanou informaci by sice bylo možno hypoteticky poskytnout, ale bylo by to za cenu neúměrně velkých zásahů do systému *eRecept* za účelem, ke kterému tento systém primárně neslouží. Muselo by totiž dojít k předchozímu vytvoření požadovaných informací, a to prostřednictvím vysoce odborné datově analytické operace na produkční databázi systému *eRecept* a za dodržení velmi přísných bezpečnostních opatření. Předmět žádosti proto nehodnotil jako požadavek na prostý mechanický výtah z databáze, nýbrž jej měl za požadavek na vytvoření nových informací, ke kterému není povinen. Současně akcentoval, že systém *eRecept* představuje kritickou infrastrukturu státu, kterou nelze vystavovat rizikům bezpečnostního incidentu ze strany externích subjektů, které by musely být přizvány k extrahování požadovaných informací. Údaje v systému *eRecept* nejsou mimo účel, pro který byl systém vytvořen, dále agregovány či jiným způsobem strukturovány.

3. Žalovaný se pak v žalobou napadeném rozhodnutí zcela s právním posouzením věci prvostupňovým správním orgánem ztotožnil, poukázal na to, že systém *eRecept* není veřejně přístupný a setrval na závěru, že vytvoření odpovědi na požadovanou žádost by představovalo vytvoření nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Žalobní body

4. Žalobkyně v podané žalobě namítla, že prvostupňový správní orgán požadované informace má k dispozici, disponuje jimi, ale pouze v jiné než požadované podobě. Poskytnutí informací ze systému *eRecept* je pouze mechanickou manipulací s informacemi. Existuje-li mechanický nástroj, který povinný subjekt může za účelem poskytnutí informací využít, a má-li již dokonce pro takovou činnost dostatečné personální i technické vybavení, resp. je schopen je v přiměřeném časovém horizontu vyrobit, pak je jeho povinností tak učinit. Je-li povinný subjekt povinen nástroj vytvořit, měl by tak učinit i za cenu určitého úsilí. V tomto směru je oprávněn žádat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Mimořádná rozsáhlost vyhledávání (a s tím spojená nutnost vytvořit IT nástroj) nemůže být důvodem pro neposkytnutí dat. Na podporu své argumentace žalobkyně poukázala na judikaturu správních soudů.

5. Žalobkyně souhlasí s tvrzením, že systém *eRecept* je součástí kritické infrastruktury státu. Výtah dat z tohoto systému však nenaruší bezpečnost kritické infrastruktury státu. Prvostupňový správní orgán má uzavřenou smlouvu se společností Seyfor, a. s., jakožto smluvním dodavatelem podpory systému *eRecept*, který je vybaven příslušnými personálními, technickými a bezpečnostními kapacitami. Tento smluvní partner je nepochybně schopen a povinen postupovat při shromažďování požadovaných údajů tak, aby se integrita a bezpečnost systému *eRecept* nijak nenarušila. Dovolává-li se žalovaný mimořádné složitosti zpracování žádosti a obdobně nutnosti vytvářet nové informace, musí taková svá tvrzení prokázat, což v dané věci správní orgány nesplnily.

6. Žalobkyně rovněž s odkazy na judikaturu správních soudů namítla, že jakákoli možná omezení poskytování informací je třeba vykládat restriktivním způsobem. Žalobkyně nesouhlasí s názorem, že z ustanovení § 81a odst. 8 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a změnách souvisejících zákonech, ve znění pozdějších předpisů („zákon o léčivech“) plyne, že žádná data ze systému *eRecept* nelze poskytovat. Podle žalobkyně je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, jelikož se dostatečně nezabýval nutností aplikovat restriktivní výklad, a rovněž tak v rozporu s judikaturou soudů.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný se k obsahu žaloby nevyjádřil, pouze oznámil soudu úmysl žalobkyni uspokojit (viz dále).

Další podání účastníků řízení

8. Žalovaný dne 15. 7. 2025 soudu sdělil, že po seznámení s obsahem žaloby a souvisejícím spisovým materiálem včetně prejudikatury navrhl uspokojení žalobkyně po podání žaloby postupem podle ustanovení § 153 odstavec 1 písm. a) a odstavec 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dne 9. 9. 2025 pak žalovaný soudu sdělil, že dne 3. 9. 2025 rozhodl ve zkráceném přezkumném řízení o zrušení žalobou napadeného rozhodnutí včetně rozhodnutí prvoinstančního, a věc byla SÚKL vrácena k dalšímu řízení.

9. Žalobkyně v replice na výzvu soudu sdělila, že předmětným rozhodnutím ve zkráceném přezkumném řízení ze dne 3. 9. 2025 není uspokojena, neboť k poskytnutí dat, o které žalobkyně požádala, dosud nedošlo, proto žalobkyně požaduje, aby soud v řízení o žalobě pokračoval.

Ústní jednání

10. Při ústním jednání u Městského soudu v Praze dne 16. 10. 2025 zástupce žalobkyně odkázal na text podané žaloby. Připustil, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí povinného subjektu byla žalovaným zrušena, ale protože požadované informace dosud nebyly žalobkyni poskytnuty, setrval na požadavku zrušení rozhodnutí soudem s tím, aby soud zavázal zároveň povinný subjekt povinností poskytnutou žalobkyni požadované informace v přiměřené lhůtě.

11. Jednatel žalobkyně u jednání soudu vyložil, z jakých důvodů má žalobkyně za to, že je třeba požadované informace uvolnit. Poukázal na skutečnost, že v lékařské praxi jsou předepisovány léky s totožnými či obdobnými účinky i složením se zcela různou výší úhrady, která se liší v určitých případech i třeba sedmapůlnásobně. Zdůraznil zájem na

efektivitě vynakládání finančních prostředků z veřejného zdravotního pojištění a odkázal na zjištění, že čím vyšší je úhrada za předepisovaný léčivý prostředek, tím zároveň stoupá i objem jeho spotřeby. Proto by takové informace měly být komplexně dostupné, neboť takto vynaložené prostředky se pohybují měsíčně v řádech milionů či dokonce miliard korun.

12. Žalobkyně předložila soudu písemnosti, z nichž vyplynulo, že v době předcházející podání nyní posuzované žádosti o informace povinný subjekt (SÚKL) nejenže informace poskytoval, ale dokonce vyžadoval, aby žalobkyně nepodávala jednotlivé samostatné žádosti, ale podala žádost hromadnou. Když žalobkyně vyhověla, SÚKL svůj přístup bezdůvodně změnil a v září 2023 poskytnutí informací odepřel z důvodu, že jde o velké množství údajů, které vyžaduje vyvinout značnou činnost a fakticky vytvořil informace nové. Žalobkyně k těmto tvrzením předložila tabulku úhrad léčivého přípravku *Pregobalin* včetně grafu znázorňujícího objem prodeje tohoto přípravku, oznámení SÚKL ze dne 20. 7. 2023 obsahujícím poskytnutí požadované informace ohledně přípravků *Tadalafil* a *Sildenafil* a e-mailovou korespondenci jednatele žalobkyně Ing. Jakuba Webera a zaměstnance žalobkyně Mgr. Lukáše Duška s právníkem SÚKL Mgr. Alenou Pokornou a zaměstnancem téhož úřadu Tomášem Kumstátem.

13. Zástupkyně žalovaného se k argumentaci žalobkyně blíže u jednání soudu nevyjádřila, pouze zopakovala, že žalovaný vydal rozhodnutí, kterým souhlasil se žalobními důvody a proto i na základě prejudikatury zrušil nejen napadené rozhodnutí, ale i rozhodnutí povinného subjektu pro jejich nepřezkoumatelnost. Zdůraznila ovšem, že žalobkyně uložení povinnosti povinnému subjektu soudem v žalobě nenavrhovala, proto má za to, že postačí zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a vrácení věci k novému rozhodnutí žalovanému.

Posouzení důvodnosti žaloby

14. Městský soud v Praze v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených žalobních bodů (námitky), vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a shledal, že žaloba byla podána důvodně. Žalobou napadené rozhodnutí soud shledal nepřezkoumatelné, proto rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu zrušil podle 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

15. V prvé řadě soud považuje za potřebné vyjádřit se k podmínkám, za nichž mohl jednat a rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení). V této souvislosti je třeba uvést, že byt žalovaný ve zkráceném přezkumném řízení rozhodnutím ze dne 3. 9. 2025, čj. MZDR 1292/2025-4/PRO, žalobou napadené rozhodnutí (včetně prvoinstančního rozhodnutí SÚKL) zrušil, rozhodnutí dosud nenabylo právní moci, neboť podle § 153 odstavec 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů („*správní řád*“), platí, že takové rozhodnutí nabývá právní moci dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení. K němu však nedošlo, a to s ohledem na sdělení žalobkyně, že postupem žalovaného po podání žaloby uspokojena není.

16. Soud proto nepřihlížel k rozhodnutí vydaném ve zkráceném přezkumném řízení a posoudil věcně důvody, pro které žalobkyně napadla žalobou napadené rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo.

17. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že *povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*

18. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že systém *eRecept* představuje kritickou infrastrukturu státu. Není rovněž sporu o tom, že prvostupňový správní orgán disponuje požadovanými informacemi (přestože nikoliv v požadované podobě) a tyto je možné označit za informace dle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Spor mezi stranami tkví v tom, zda nutnost zpracování informací do podoby, kterou požaduje žalobkyně (a za tím účelem vypracování nového IT řešení), je vytvářením nové informace ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím a jako takové měla být žádost odmítnuta dle § 15 odst. 1 stejného zákona.

19. K výkladu pojmu „*nová informace*“ se obsáhle vyjadřoval Nejvyšší správní soud (dále jen „*NSS*“) ve stranami hojně citovaném rozsudku ze dne 9. 2. 2012, čj. 1 As 141/2011-67, dostupném, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu též online na www.nssoud.cz, a publikovaném pod č. 2635/2012 ve Sbírce NSS. Kasační soud uvedl, že je třeba rozlišovat případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze „*zdrojových*“ informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů. Rozlišení obou kategorií „*musí být hledáno v míře, intelektuální náročnosti činnosti, která by byla nutná pro přípravu odpovědi na žádost. Jinak řečeno o vytváření nové informace půjde pouze tehdy, jestliže k vytvoření odpovědi na žádost nestačí pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů, které má povinný subjekt k dispozici a které jsou žadatelem poptávány, ale jestliže je nezbytné s těmito údaji provádět další zpracovávání nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost. Nutno však zároveň zdůraznit, že při rozlišování situací, kdy se ještě jedná o vyhledání (shromáždění) požadovaných informací a jejich uzpůsobení pro poskytnutí žadateli, a kdy již půjde o vytvoření nové informace, nelze vycházet toliko z pracnosti, či doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost (shromáždění informací). Tyto faktory zákon zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledání informací (§ 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Povinný subjekt pak není oprávněn bez dalšího odmítnout požadované informace poskytnout, může však po žadateli o informace chtít úhradu za takové mimořádně rozsáhlé vyhledání.“ V nedávné době se k tomuto rozsudku přihlásil NSS znovu, např. ve svém rozsudku ze dne 10. 6. 2024, čj. 7 As 29/2023-32. Přestože je tak citovaný rozsudek starší, jeho závěry jsou stále platné.*

20. Za „*vytvoření nové informace*“ posoudil NSS žádost o informace ve věci řešené v rozsudku ze dne 12. 11. 2020, čj. 3 As 288/2020-40, v němž uvedl, že „*charakter žalobcem požadovaných informací je totiž takový, že k jejich zpracování je nutné použít složité analytické postupy, intelektuálně náročné myšlenkové postupy či výkladové metody (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, čj. 5 As 47/2017-38). Potom však již jde – v intencích citovaného rozsudku čj. 1 As 141/2011-67 – o další zpracovávání (podkladových informací) nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost, čili o vytvoření informací kvalitativně nových, které též jsou novými informacemi ve smyslu § 2 odst. 4 informačního zákona. Konkrétně právě klíčová informace o přítomnosti reprezentanta České advokátní komory [otázka sub 4)] v pořadu může vyžadovat bližší seznámení se s obsahem pořadu (jak byli hosté představeni, zda byla uváděna jejich profese advokáta či zástupce ČAK apod.) a provedení hodnotící úvahy o tom, kdo je a kdo není takovým reprezentantem. Podobně též přítomnost advokáta v pořadu vyžaduje*

hodnotící úvahu u osob, které mají více funkcí současně (například vysokoškolský profesor či poslanec může být současně advokátem apod.).“

21. Podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

22. V rozsudku ze dne 21. 6. 2017, čj. 6 As 326/2016-32, NSS posuzoval oprávněnost požadavku povinného subjektu požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. V této věci povinný subjekt nebyl schopen na základě svého programového vybavení poskytnout požadované informace (systém neobsahoval funkcionalitu pro jejich získání). K vyřízení žádosti povinný subjekt přistoupil tak, že zadal naprogramování nové funkcionality, která umožnila informace poskytnout, a požadoval úhradu za čas programátora. NSS v tomto rozsudku neposuzoval, zda se jedná o novou informaci, ale právě to, zda je možné nutnost naprogramovat novou funkcionalitu posuzovat jako mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. NSS přímo uvedl, že „vyhledání informací je činnost povinného subjektu, která spočívá v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací. Doba spojená s extrahováním dat z informačních systémů povinných subjektů je nepochybně dobou zahrnutelnou pod pojem ‚vyhledávání informací‘. [...] Mimořádný rozsah takové činnosti bude důvodem, pro který může povinný subjekt vyžadovat náhradu dle § 17 odst. 1 informačního zákona.“ V navazujícím rozsudku ze dne 26. 2. 2020, čj. 8 A 97/2016-91 (po zrušení předchozího rozsudku právě citovaným rozsudkem kasačního soudu sp. zn. 6 As 326/2016), Městský soud v Praze uvedl: „Pod pojmem ‚vyhledání informací‘ pak je třeba rozumět nejen samotné získání údajů z této databáze, ale právě vzhledem ke způsobu jejich uchovávání, i vytvoření příslušného softwarového nástroje k takovému získání, pokud původní naprogramování informačního systému je neumožňuje. Soud proto konstatoval, že povinný subjekt postupoval v souladu se zákonem, jestliže nechal vytvořit programový nástroj, potřebný k získání údajů požadovaných žalobcem, a jestliže náklady na pořízení tohoto nástroje považoval za náklady za vyhledání informací.“

23. V rozsudku ze dne 14. 11. 2019, čj. 8 As 244/2018-82, č. 3958/2020 Sb. NSS, se NSS zabýval podobnou otázkou, a to, zda je možné požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací. V dané věci žadatel požádal o počet vydaných usnesení, kterým Nejvyšší soud ustanovil zástupce z řad advokátů pro dovolací řízení. NSS dospěl k závěru, že Nejvyšší soud tato usnesení nepotřeboval pro svoji činnost v rámci vnitřní databáze strukturovaně evidovat (např. podle výsledku takového usnesení) způsobem, který by umožňoval jejich vyhledání snazší cestou, a uznal tak, že Nejvyšší soud mohl za fyzické prohledání spisů požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Uzavřel, že „s ohledem na konkrétní podmínky a možnosti, žalovaný neměl v dané době žádnou snazší, resp. časově méně náročnou možnost, jak požadované informace vyhledat a poskytnout. Lze tedy shrnout, že stěžovatelkou požadované informace nebyly pro žalovaného nezbytně nutné k jeho běžné činnosti, a proto je možné akceptovat absenci možností jejich vyhledání v informačním systému na základě určitého definovaného společného znaku.“ Stejně jako ve výše uvedené věci i zde se nejednalo o posouzení otázky, zda vytvoření odpovědi na žádost je vytvořením nové informace, ale sporná byla zmiňovaná úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

24. Výše uvedené názory odpovídají i odborné literatuře (FUREK, Adam. § 17 [Hrazení nákladů]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš: Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1020.): „*V praxi některé povinné subjekty zabezpečují požadované informace pomocí externích subjektů, např. IT firem, které z informačních systémů vedených povinnými subjekty (a spravovaných takovou společností) extrahují požadovaná data. Doba spojená s touto činností je nepochybně dobou zahrnutelnou do vyhledávání informací. Je tedy možné ji zoblednit v požadavku úhrady nákladů.*“ Práci externího subjektu spočívající v extrahování dat z informačního systému je možné zahrnout pod úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve smyslu § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím. O takto zpracované žádosti o informace tak v odborné literatuře není pojednáno jako o nově vytvořené informaci ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.

25. Z výše uvedené judikatury tak plyne, že rozdíl mezi „*novou informací*“ a „*mimořádně rozsáhlým vyhledáváním*“ je v míře „*intelektuální náročnosti*“ činnosti, která by byla nutná pro přípravu odpovědi na žádost. Tímto přitom není myšlena složitost vyhledání existující informace a s tím spojená časová náročnost. Složitost vyhledání informací má být řešena právě institutem úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Jak bylo výše uvedeno (bod 17 tohoto rozsudku), i netriviální vyhledání spočívající v nutnosti vytvořit novou funkcionalitu informačního systému povinného subjektu je považováno za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, a nikoliv za vytvoření nové informace. Intelektuální náročností ve smyslu citované judikatury je myšlen vnitřní volní proces, při kterém povinný subjekt vyhodnocuje, zda informace, které jsou po něm požadovány, má k dispozici bez dalšího. Musel-li by povinný subjekt vynaložit určité vnitřní úsilí (hodnotící úvahu), aby rozmyslel, popř. připravil informace k poskytnutí, jednalo by se o vytvoření nové informace (viz v bodě [0] tohoto rozsudku citovaný rozsudek NSS sp. zn. 3 As 288/2020, ve kterém by povinný subjekt pro přípravu odpovědi musel provést hodnotící úvahu, kdo vystupuje jako reprezentant České advokátní komory v televizním pořadu).

26. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že za vytváření nových informací nelze považovat situaci, ve které povinný subjekt disponuje požadovanými informacemi, ale z důvodu nastavení informačního systému jsou pro něj hůře dostupné.

27. Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí na stranách 5 a 6 ve velmi hrubých rysech uvedl princip fungování systému *eRecept*. Žalobkyně v podaném odvolání namítala, že nemá možnost znát přesnou softwarovou strukturu systému *eRecept*, a nemá tak možnost vážní argumentaci prvostupňového správního orgánu stran odborné náročnosti uvedenou v rozhodnutí účinně rozporovat. Žalovaný na tuto námitku reagoval na straně 6 žalobou napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že prvostupňový správní orgán popsal způsob fungování systému *eRecept* dostatečně. Podle názoru městského soudu je však toto odůvodnění správních orgánů nepřezkoumatelné. Jak bylo výše naznačeno a vysvětleno, rozdíl mezi novou informací a mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací je dán nutností provést hodnotící úvahu stran toho, zda požadovanými informacemi povinný subjekt disponuje bez dalšího a postačí jejich prosté shromáždění, nebo je nutné je hodnotící úvahou vytvořit na základě dostupných informací (viz opakovaně citovaný rozsudek NSS sp. zn. 3 As 288/2020 v bodě [0] tohoto rozsudku). Správní orgány nedostatečně popsaly, jakým způsobem systém *eRecept* funguje. Městský soud tak není schopen učinit úvahu, zda je možné požadované informace získat pouze na základě jednoduchého vyfiltrování, přestože k přípravě tohoto filtrování by bylo nutné systém *eRecept* upravit doprogramováním patřičných funkcionalit,

nebo by musel prvostupňový správní orgán učinit jinou hodnotící úvahu stran evidování informací v požadovaném formátu, i přestože by bylo možné v systému *eRecept* provádět potřebné filtrování.

28. Vzhledem k tomu, že městský soud není z důvodu nedostatečně vysvětleného fungování systému *eRecept* schopen přezkoumat, zda úvahy správních orgánů stran vytvoření nové informace jsou správné, nezbylo mu, než žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušit. Nad rámec tohoto závěru však považuje soud za potřebné vyjádřit se i k dalším námitkám účastníků řízení, které mohou být pro další řízení ve věci podstatné, a k nimž je - s ohledem na uvedenou nepřezkoumatelnost - možné se vyjádřit.

29. Námitka žalobkyně, podle které výtah dat ze systému *eRecept* nenaruší bezpečnost této kritické infrastruktury státu, jelikož žalobkyně má uzavřenou smlouvu se smluvním dodavatelem podpory systému *eRecept*, se míjí s podstatou posuzované věci, jelikož správní orgány neodmítly žalobkyni požadované informace poskytnout z důvodu, že by příprava odpovědi ohrožovala kritickou infrastrukturu státu ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) zákona o svobodném přístupu k informacím (*povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud její poskytnutí významně nebo přímo ohrožuje ochranu kritické infrastruktury*). Soud nicméně souhlasí s žalobkyní, že dovolávaly-li by se správní orgány mimořádné složitosti, jež by zapříčinila aplikaci § 11 odst. 1 písm. f) zákona o svobodném přístupu k informacím, bylo by nutné toto tvrzení řádně odůvodnit a podložit (adekvátně srov. bod [28] rozsudku NSS ze dne 7. 4. 2015, čj. 6 As 136/2014-41, č. 3223/2015 Sb. NSS), a to např. alespoň odborným vyjádřením správce systému *eRecept*. Správní orgány by zároveň musely poměřit ve vzájemném rozporu stojící práva [srov. nálezný pléna Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 25/21 (40/2023 Sb.), který v bodě [40] uvedl, že „*k omezení práva na informace může dojít pouze v případech, kdy má takový postup zákonný podklad a je v demokratické společnosti nezbytný k ochraně jiných konkurujících práv či hodnot (například veřejný zájem, veřejná bezpečnost, práva a svobody jiných apod.)*. Onu nezbytnost omezení však nelze a priori presumovat pouze ze znění zákona, který je formální podmínkou omezení práva na informace. Naopak, vždy je nutno nejprve identifikovat konkurující veřejný zájem či jiné ústavně zaručené právo, které by mělo být onou zákonnou výlukou chráněno, a vzájemně je poměřovat, například provedením testu proporcionality (dříve více užívaného testu veřejného zájmu). Omezení práva na informace, respektive jeho nezbytnost pak musí vyplynout z tohoto poměrování, tímto způsobem bude současně naplněna i materiální podmínka omezení práva na informace“].

30. Soud podotýká, že nepřistoupil k postupu podle ustanovení § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, tedy ke zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a nařízení povinnému subjektu požadovanou informaci poskytnout, jak žalobkyně požadovala. Jak vyplývá z rozsudku NSS ze dne 24. 3. 2010, čj. 1 As 8/2010-65, tento postup totiž přichází zásadně v úvahu pouze tehdy, je-li rozhodnutí o odepření informace přezkoumatelné. Tak tomu však v posuzované věci není. Výjimkou z daného pravidla budou jen ty situace, kdy by správní orgán svévolně vydával nepřezkoumatelná rozhodnutí o odmítnutí žádosti s cílem vyhnout se aplikaci § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím (viz např. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2006, čj. A 2/2003-73, č. 1469/2008 Sb. NSS, ze dne 28. 8. 2013, čj. 1 As 73/2013-36, ze dne 28. 3. 2014, čj. 5 As 75/2013-33, ze dne 2. 5. 2012, čj. 1 As 42/2012-31 a ze dne 17. 2. 2011, čj. 1 As 105/2010-73). Soud přitom neshledal, že by rozhodnutí správních orgánů byla svévolná v tom smyslu, že by záměrně byla opakovaně vydávána nepřezkoumatelná rozhodnutí, ani ze spisového materiálu takový závěr nevyplývá.

31. Soud k tomu uvádí, že judikatura správních soudů již formulovala možnost obrany žadatele o poskytnutí informací pro případ, kdy nadřízený orgán opakovaně účelově ruší rozhodnutí povinného subjektu a vrací mu věc k novému rozhodnutí. Podle rozsudku NSS ze dne 24. 10. 2018, čj. 7 As 192/2017-35, totiž žadatel o informace může ve věcech svobodného přístupu k informacím podat žalobu přímo proti rozhodnutí povinného subjektu, kterým tento povinný subjekt po předchozím zrušovacím rozhodnutí odvolacího orgánu znovu odmítl požadovanou informaci poskytnout (ustanovení § 16 odstavec 4 zákona o svobodném přístupu k informacím). Tím je ochrana žalobkyně před případně hrozícím procesním „pingpongem“ ze strany povinného subjektu či žalovaného zajištěna.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

32. Z výše uvedených důvodů Městský soud v Praze neshledal důvody pro odchýlení se od své dosavadní rozhodovací praxe ve sporech vedených mezi účastníky řízení a rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že závěry, k nimž soud v tomto rozsudku výše dospěl, se v plné míře vztahují i na rozhodnutí povinného subjektu, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. a zrušil i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku.

33. Budou-li správní orgány v dalším řízení trvat na tom, že zpracování požadovaných informací je vytvořením nové informace, budou muset přezkoumatelným způsobem vysvětlit fungování systému *eRecept* a uvést, jaké provedly hodnotící úvahy stran požadovaných informací, které přesahují uzpůsobení systému *eRecept* k potřebě vyfiltrovat požadovaná data. Seznají-li správní orgány, že takovou hodnotící úvahu neprovedly, a ve věci jde toliko o naprogramování funkcionalit systému *eRecept* a následný mechanický sběr dat, posoudí žádost o informace z toho pohledu, zda poskytnutí informací nebrání jiné zákonné důvody (např. správními orgány opakovaný poukaz na ohrožení kritické infrastruktury státu). Takovou úvahu řádně odůvodní, aby se proti ní mohla žalobkyně procesními prostředky k tomu určenými bránit. Seznají-li správní orgány, že neexistuje žádný jiný důvod pro odmítnutí informací a nejde tak ani o exces z práva na informace, jak namítal žalovaný ve vyjádření k žalobě, požadované informace poskytnou. Městský soud doplňuje, že tímto „návodem“ nijak nepředjímá, jak správní orgány mají věcně ve věci samé rozhodnout.

34. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měla žalobkyně ve věci plný úspěch, náleží jí náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují

- náklady na zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za podání žaloby

- odměnu advokáta za pět úkonů právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], za písemná podání soudu (návrh ve věci samé – žaloba a podání na výzvu soudu k možnému uspokojení) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) a odst. 3 advokátního tarifu, za doloženou poradu s klientem podle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu a za účast u jednání soudu ve smyslu § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu. Za každý úkon právní služby náleží zástupci žalobkyně

mimosmluvní odměna ve výši 4 620 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], celkem tedy 23 100 Kč

- paušální náhradu hotových výdajů po 450 Kč za každý úkon podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 2 250 Kč

- 21% daň z přidané hodnoty v celkové částce 5 324 Kč, jelikož zástupce žalobkyně soudu osvědčil, že je plátcem této daně.

35. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 33 674 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit žalobkyni k rukám jejího zástupce do třiceti dní od právní moci tohoto rozsudku. Soud nepřiznal zástupci žalobkyně právo na odměnu za úkon právní služby spočívající v písemnou reakci na výzvu soudu ohledně možnosti rozhodnout ve věci samé bez nařízení jednání, neboť se nejedná o účelně vynaložený náklad řízení, k jehož úhradě by bylo spravedlivé zavázat neúspěšného žalovaného.

36. Lhůta k platbě náhrady nákladů řízení je stanovena podle § 160 odst. 1 v části věty za středníkem zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu („o. s. ř.“), místo plnění podle § 149 odst. 1 o. s. ř.; oboje ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. října 2025

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu